

XXX TAVALINE PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine Si35 ,12-14. 17-18)

Lugemine Siiraki tarkuseraamatust:

Issand Jumal on õiglane kohtumõistja, tema ei otsusta näiva au järele. Tema ei suurusta vaese ees, vaid võtab rõhutu palvet kuulda. Vaeslapse nuttu ja lesknaise rohkeid kaebeid tema ei põlga. Rõhutu hädad lõpevad ja viletsa hädaldamine saab otsa, sest vaese hüüdmine tungib läbi pilvede ega leia rahu enne, kui jõuab sihile. See hüüdmine ei lakka ründamast, kuni Kõigekõrgem vaatab ta poole ja õiglane kohtunik teeb õiglase otsuse.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps34 ,2-3. 17-18. 19. 23. R: 7a.)

R: Issand võtab vaeseid kuulda.

Ma tänan Issandat igal ajal,
alati on tema kiitus mu suul.
Issandast kiitleb mu hing,
vaesed kuulevad ja rõõmustavad.

R:

Issanda pale on kurjategijate vastu,
et hävitada maa pealt nende mälestus.
Õiged hüüavad ja Issand võtab neid kuulda
ja tõmbab nad välja nende kitsikusest.

R:

Issand on ligi neile, kes on murtud südameelt
ja päästab need, kelle vaim on rõhutud.
Issand lunastab oma sulaste hinged,
kes tema juures pelgupaika otsivad, ei näe karistust.

R:

(Teine lugemine 2Ti4 ,6-8.16-18)

Lugemine püha apostel Pauluse teisest kirjast Timoteosele:

Varsti tuuakse mind ohvriks ja mu lahkumiseaeg on ligidal. Ma olen head võitlemist võidelnud, minu jooksmine on jõudnud lõpule, oma usule ma olen jäänud kindlaks. Nüüd on minu jaoks valmis pandud õigluse pärg, mille Issand - õiglane kohtumõistja - minule sellel päeval annab. Aga mitte üksnes mulle, vaid kõigile, kes tema ilmumist armastusega ootavad.

Kui ma esimest korda enese eest kostsin, ei astunud keegi minu kaitseks välja, vaid kõik jätsid mind maha. Ärgu seda arvatagu neile süüks. Aga Issand seisis minu kõrval ja kinnitas mind oma väega, et minu kuulutamine oleks täiuslik. Tema tahtis, et paganad neid sõnu kuulda saaksid, sellepärast olen minagi otsekui lõvi suust välja kistud. Küllap Issand kisub mind välja kõigest kurjast, päästab mind ära ning aitab mind oma taevasesse kuningriiki. Temale olgu au igavesest ajast igavesti. Aamen.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi 2 Ko 5,19)

Halleluuja. Jumal on lepitanud maailma endaga Kristuse läbi. Tema on andnud meile lohutuse sõna. Halleluuja.

(Evangeelium Lk18 ,9-14)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Sel ajal rääkis Jeesus tähendamissõna nende kohta, kes pidasid iseennast õigeks ja põlgasid teisi: "Kord läksid kaks inimest pühakotta palvetama. Üks neist oli variser ja teine tõlner. Variser asutas enese eraldi seisma ja palvetas endamisi: "Ma tänan Sind, mu Jumal, et mina ei ole niisugune nagu teised inimesed: röövlid, petised, abielurikkujad, ega ka niisugune nagu see tõlner seal. Ma paastun kaks korda nädalas ja annan kümnist kõigest, millest ma kasu saan." Aga tõlner seisis eemal ega tahtnud silmigi üles taeva poole tõsta, vaid lõi endale vastu rindu ja ütles: "Mu Jumal, ole mulle patusele armuline!" Ma ütlen teile, see viimane läks koju õigeks mõistetuna - esimene mitte! Sest igäht, kes ennast ise ülendab, seda alandatakse, aga kes ennast ise alandab, seda ülendatakse."

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad vennad ja õed, kord ühel kaugel misjonimaal tuli pärismaalasest nunn pihile. Ta rääkis preestrile murest oma kõige vanema venna ja kõige vanema õe pärast; seejärel muretses ta veel üha järgmiste ja järgmiste vendade ja õdede pärast, kuni viimaks üheksanda kohal preester teda katkestas. "Kui palju sul neid õdesid ja vendi on?" - "Seitseteist," vastas nunn, "aga mina olen nunn, ja mul on mure, kui ma vaatan, kuidas nad elavad. Nad ei käi kirikus ega tule pihtima - noh, siis pihin mina nende kõigi eest..."

Kahjuks, vaatamata kõigile headele kavatsustele, ei aita teiste inimeste pattude pihtimine kedagi. Pihtida tuleb ikka enda patte, ja neid tuleb ka kahetseda... ning mis sellestki tähtsam: lõpuks tuleb veel teha kõik selleks, et neid mitte enam korrata. Ainult siis on pihil mõte.

Me loeme patutunnistuse.

Jutlus

Armsad õed ja vennad, kui me kuuleme küsimust: "Kuidas sul läheb?", siis vastame enamasti: "Täna, küsimast, hästi!" Kuid mida peaski siis õigupoolest ütleva, kui meil ja meie lähedastel läheb enamvähem hästi, meil ei ole lootusetuid võlgu, me oleme oma ea kohta hea tervisega ja meid ei otsi politsei ega maksuamet.

Ütleb ju pühakirigi, et me peame Jumalat tänama ja kiitma ööl ja päeval. Nii ütlemegi palves: ma tänan sind, et mul läheb hästi, et ma pole sunnitud varastama, röövima või petma selleks, et ellu jääda; ma tänan sind, et ma olen leidnud oma tee, et ma ei tunne endas tungi abielu rikkuda; aitäh, et sa oled mulle võimaldanud ausa elukutse. Muidugi on palju asju, mida ma ei oska, milleks mul pole annet ja mida ma pole õppinud, sest kasutasin oma aega teistele huvidele. Kuid kas ma peaksin nüüd Jumalale ütleva, et ma olen hästi suur patune, kuigi mul ühtki suurt süütegu pähe ei tule? Või siis tuleks mul koguni ainult selle jaoks spetsiaalselt pattu teha, et oleks vähemalt midagigi kahetseda?

Nii mõtles arvatavasti ka see variser tänasest evangeeliumist. Oma eluga sai ta ilmselt üsna hästi hakkama ja pidas oma südametunnistuse ees kõiki reegleid samamoodi kui kõik tema seisusekaaslased neist aru said. Juhuslikult sattus talle silma tõlner ehk maksukoguja, ning kuna midagi targemat meelde ei tulnud, siis tänas ta Jumalat ka selle eest, et teda ei loodud niisuguseks nagu too mees. Viimane töötas okupantide heaks, pealtnäha vabal tahtel, ning kogus omaenda rahva liikmetelt

võõrvõimu jaoks makse - ja ka tema enda palk tuli niiviisi kogutud rahast.

Kuid tähendamissõna kirjeldab meile ka tõlneri käitumist, kes oli tulvil kahetsust kõige selle pärast, mis tema amet talle kaasa tõi. Kuidas oli tõlner oma ametis toiminud, seda evangeelium otseselt ei kajasta, kuid Jeesuse hinnangust tema käitumisele võib välja lugeda, et ta oli teinud oma parima kõigis nendes rasketes olukordades, mille saatus oli talle osaks andnud. Tundub, et pigem oli tõlneril häbi oma ameti pärast, kui et tema hingel oleks olnud teadlikult ja vabatahtlikult sooritatud kurje tegusid. Variseri ehk privilegeeritud klassi esindaja käitumisest õhkub aga muretust ja pinnapealsust; ta ei tee vähimatki pingutust, et mõista inimest teisest ühiskonnakihist, vaid kasutab teda vahendina enese upitamiseks Jumala ees.

Ma oletan, armsad õed ja vennad, et paljud meist seisavad silmitsi küsimusega: mida peaksime meie siis nii hirmsasti kahetsema ja mida pihil tunnistama? Et oleme mõnel peol ülemäärase klaasi veini joonud, mõelnud palve ajal ostunimekirjale, söönud reedel liha või muid maitsvaid hõrgutisi? Ja mida halba oleks selleski, kui me leiame end palvetades Jumalat tänamast ka selle eest, et me ei pea toimetulemiseks tegema midagi hukkamõistuväärset?

Hea tervisega inimesel, kes on kasvanud üles nälga tundmata ja rahu ajal, on raske ette kujutada, kuidas näeb maailma puudustkannataja, kes on sunnitud ellujäämise nimel minema halbadele kompromissidele. Paraku tuleb leppida tõsiasjaga, et inimeste ajusid pole võimalik juhtmeidpidi võrku ühendada, nii et me näeksime otse üksteise sisse. Me peame elama selle teadmisega, et teistest inimestest saame aru ainult välise mulje järgi, nii nagu nemadki ei näe meie kavatsusi ja motiive. Sellepärast pole me ka õigustatud oma ligimeste üle kohut mõistma, sest meil pole aimugi, mis nende sisemaailmas tegelikult toimub. Ja kui meil endal läheb hästi ja me ei leia endal suuri vigu, siis peame olema mõistvad ja kaastundlikud ning palvetama ka kõigi nende eest, keda saatus pole hellitanud ei rikkuse ega vaimuannetega.

Kuid siiski pole ilmselt olemas halvemat viisi oma väärtuse tõstmiseks kui ümberkaudsete alamaks pidamine. Kui me ennast selliselt mõttelt tabame, siis peame teadma, et me oleme läbi kukkunud eksamil, mille Jumal meile hea elu näol andis. Siis peame tõesti langetama oma silmad, lööma endale vastu rindu ja ütleva südamest kahetsedes: "Mu Jumal, ole mulle, patusele, armuline!" Amen.